

Pietro Archiati

Kristovo trojí sestoupení do pekel a vystoupení na nebesa – str. 1

Golgotské mysterium jako ekologický prafenomén – str. 2

Člověk považuje smrt za konec, jestliže už neprožívá to, co je v něm věčné, co z něj je nesmrtelné. Když ale může dospět ke zkušenosti, že je nesmrtelná duchovní bytost, prožívá-li se jako duch; který smrt nezná, potom také dokáže přemoci strach ze smrti. Každý člověk může stále dál rozvíjet své myšlení a chtění, činit je stále nezávislejším na těle, až mu smrt již nemůže nijak ublížit. Avšak nesmrtelnost nemůže být něčím, co je člověku dáno, aniž by k tomu on sám přispěl. Může být jen výsledkem individuálního a svobodného vývoje. Je na každém, aby si vlastní nesmrtelnost kousek po kousku vydobýval.

Kosmický dosah události, jež se stala před dvěma tisíci lety, se ukazuje v Kristově takzvaném „sestoupení do pekel a vystoupení na nebesa“. Vědomí Krista je nejvyššími „nebesy“ která si lze představit. Kristus sám - bohatství jeho moudrosti a rozsáhlost jeho lásky - je reálným rájem, krásnější „nebesa“ už nemohou existovat! Kristus činí ze Země své tělo, aby doprovázel vývoj lidí na Zemi. Každému člověku říká: „Já jsem s tebou, zůstanu se všemi lidmi až do skonání věků.“ Kristus zůstává po celou druhou polovinu vývoje spojený se Zemí jako svým tělem. Člověk se může s Kristem setkat jen na Zemi a ve spojení se Zemí, jen na Zemi může „žít v ráji“ Vystoupení Krista na nebesa nespočívá snad v tom, že by opustil Zemi, nýbrž v tom, že ze Země učinil nebesa všech lidí. Nanebevstoupení je vpravdě Kristovým vstoupením na Zemi. On sám se stal pozemským rájem všech lidí, přebývajících na Zemi. A aby se stal věčnými nebesy lidí, musel Kristus sestoupit do trojích pekel, do trojí zkušenosti smrti.

První temným „peklem“ byla zmíněná nevědomost všech andělských hierarchií, týkající se lidské smrti. Tato temnota vědomí byla Kristem proměněna ve světlo. Od jeho smrti všichni andělé vědí, jaký úkol jim připadá při doprovázení člověka smrtí. Vědí teď, a je to nebeským zjasněním jejich vědomí, že člověk má ve světovém dění úkol, který nemůže splnit žádný anděl. Je to úkol žít jako duch vtělený ve hmotě a proměňovat veškeré každodenní umírání ve vzkříšení ducha.

Druhým sestoupením Krista do pekel bylo jeho proniknutí do říše mrtvých, do vědomí zemřelých lidí. Toto vědomí bylo - jak sděluje Achilleus Odysseovi - úplně potemnělé, člověk žil po smrti jen životem stínu. Při přemožení všech sil smrti proniká Kristus i do říše zemřelých duší. Od té doby může každý člověk, jenž se spojí s jeho duchem, i po smrti vyzařovat jasné světlo jáského vědomí.

Třetím Kristovým sestoupením do pekel, jež bylo proměněno vpravdě ve vystoupení na nebesa, je jeho proniknutí do všech sil Země, do všech říší přírody. Ve své svobodě může člověk prožívat přírodu jako nebesa i jako peklo. Nebesy se pro něj stane, když v zacházení s ní bude prožívat svobodu svého ducha, peklem se stane, musí-li skrze ni zakusit, že jeho svoboda je iluzí. Má-li existovat svoboda, musí být možné obojí. Před přelomem věků se příroda stávala stále jednostranněji peklem:

Člověk se prožíval jako stále bezmocnější vůči jejím silám. Bytost plná lásky tak ke svobodě člověka bere chléb a víno - reprezentující všechno pevné a tekuté - a posvětil Zemi jako tělo svého ducha: „Toto je mé tělo, toto je má krev,“ praví svým učedníkům při Večeři Páně. Jeho láska od té chvíle proniká všechny síly přírody, do té míry, že jim je vzat osten všemocnosti vůči člověku. Každý list či tráva roste podle Krista, s Kristem, jinak než před přelomem věků. Veškeré stvoření miluje od té doby svobodu člověka, již má být i ono osvobozeno. Člověk může každou nutnost - ať už nutnost sil přírodních, či karmických - proměnit ve zkušenost svobody svého ducha, fantazie své lásky: každý vjem může v jeho myšlení vstát z mrtvých jako pojem, každá osudová událost může být v jeho chtění proměněna v příležitost lásky.

Kristus může lotrovi umírajícímu na kříži vedle něj slíbit „Dnes budeš se mnou v ráji. Každý člověk může při své smrti slavit s Kristem nanebevstoupení. Smrt může ze sestoupení do pekel spočívajícího v zatemnění vědomí proměnit ve vystoupení na nebesa spočívající ve vzkříšení jeho ducha. Trojí sestoupení Krista do pekel se v něm může stát trojím nanebevstoupením: jedním duchovním, jedním duševním a jedním tělesným. Událost Krista je duchovní událostí ve světě andělských hierarchií, duševní událostí v niternosti člověka a tělesnou událostí v hlubinách Země. Ztělesnění Krista v člověku, jeho smrt a vzkříšení jsou kosmickou událostí: je to skutečnost současně nebeská, lidská a pozemská.

Golgotské mysterium jako ekologický prafenomén

Na palestinskou událost lze v Goethově smyslu nahlížet jako na ekologický prafenomén. V Kristově události se praobrazně vyjadřuje, jak bytost plná lásky zachází se Zemí. Ve vztahu mezi Kristem a Zemí nalézáme praobraz zacházení člověka s jeho Matkou Zemí, jež dává život všem pozemským tvorům.

Ve způsobu, jakým Kristus umírá, se projevuje nové ekologické vědomí. Krev prýští ze Spasitelových ran do Země a způsobuje obrovskou proměnu všech zemských sil. Rudolf Steiner popisuje, jak je tato událost doprovázena neviditelným, nadmyslovým děním, které nazývá „éterizací krve“. Krev Ježíše Nazaretského je krví jedinečnou: přebýváním Krista v Ježíši byla tato krev vytříbena a zbavena všech sil egoismu. Byla posvěcena silami Kristovy lásky. Když prýštila z Kristových ran a kanula na Zemi, dostala Země skrze ni novou duchovní auru. Éterizací Spasitelovy krve jsou v Zemi vytvářeny síly, dávající každému člověku schopnost, aby v lásce proměnil všechnen egoismus, projevující se v krvi.

Rudolf Steiner líčí proměnu duchovní aury Země v Kristově smrti takto: Kdyby nějaký obyvatel Marsu nebo Venuše mohl sledovat vývoj Země před příchodem Krista, nevnímal by po celá tisíciletí žádnou podstatnou změnu. Avšak ve smrti Krista na kříži by v auře Země mohl pozorovat náhlé rozjasnění. V těch chvílích začala Země zářit novým světlem, třpytit se novými barvami. Ve své duchovní atmosféře ukázala přítomnost všech sil lásky, do nichž ji Kristus zahalil jako do hřejivého zářivého hávu.

V průběhu druhé poloviny vývoje přichází každý člověk znovu na Zemi, aby žil v teple zářící Kristově auře Země. Čím více se člověk snaží přijmout Kristovu lásku, tím větší účast má na vítězné síle, která dokáže všechnen egoismus proměnit v lásku. Láska ke Kristu působí bezprostředně na krev člověka - jeho následování, jeho napodobování je zdrojem síly, jež dokáže přemoci smrt těla.

Jinou stránkou tohoto ekologického prafenoménu je způsob, jakým Země přijímá Kristovo tělo při uložení do hrobu. Z tohoto těla, jež bylo Kristovou láskou naprosto stráveno, zbyl jen beztvary prach. Jeho zářivé myšlenky, jeho planoucí láska přivedly hmotu těla k prapůvodnímu stavu prachu a popela. Plna radosti se Země zachvěla v okamžiku smrti bytosti plné lásky, jež jí přinesla spásu. Rozsedlinou, vytvořenou zemětřesením, vnikl tento prach do hloubi Země. Za všechny své děti otevřela Země ústa a přijala communio Spasitelova těla, jež ji ve smrti napojil svou krví. V tom spočívá záhada prázdného hrobu, z něž vystoupilo vzkříšené, ryze nadsmyslové tělo Kristovo. Toto duchovní tělo sestává ze všech sil, jež fyzickému tělu člověka propůjčují formu odpovídající lidskému Já. Prvním ekologickým úkolem člověka je proměna krve - proměna všeho egoismu v teplo lásky; jeho druhým ekologickým úkolem je proměna těla - proměna každého vjemu ve světlo myšlení. Lidské myšlení může pozemské stvoření osvobodit od vší tíže, od vší mrtvé formy. Člověk dokáže poznat a milovat všechny věci, všem jim může propůjčit „vzkříšené tělo“. Činí tak, nechává-li ve svém myšlení povstávat božskou myšlenku, spočívající v základu viditelných věcí. Když v každé životní situaci uskutečňuje novou intuici své lásky, proměňuje celou Zemi ve vzkříšené tělo moudrosti a lásky.